

undtage det vigtige Spørgsmaal, som der her er Tale om, forstaar jeg ikke, thi ved saglig Forhandling forstaar jeg ikke, at vi kun skulle give os af med Smaating, med Papperier, med Sager, der ikke kunne sætte Sindene i Bevægelse, men gøre Front imod Sager af den største saglige Betydning. Det forekommer mig unægtelig, at skulle vi drive saglig Forhandling, saa maa det fortrinvis være om Sager, der have nogen Betydning, og jeg skulde tro, at ingen vil benægte, at af alle de Planer til Reformers, som for Tiden ere oppe, er der ingen, hvorved der kan gøres et større socialpolitisk Fremskridt end derved, at vi saa en Reform af vor Retspleje. Jeg skal ikke nedsette Betydningen af de andre Reformplaner, der have været fremme paa det sociale Omraade, men jeg vil sige, at kunne vi naa til en Reform af vor Retspleje i den Retning, som er antydet af Forslagsstillerne, saa ville vi have gjort det største politisk-socialt Fremskridt, der er gjort her i Landet siden 1849. Jeg siger, at denne Sag hverken ved sit Indhold eller sin Historie kan sættes i Forbindelse med Kampen imod Provisorismen. Da Sagen sidst var for her i Folketinget, vare vi endnu ikke komne ind paa de permanente Provisorier. Det var i 1880 og 1881, og ærede Medlemmer, som nu formodentlig ville modsætte sig dette Forslag, fordi det efter deres Formening staar i Forbindelse med Provisorismen, vare den Gang meget ivrige til at træde i Forhandling med Regeringen, uagtet der var gaaet et Provisorium forud. Jeg behøver kun at minde om, at de i 1879—80 vare ivrige for at forhandle med Ministeriet om Ting, som de nu ikke kunne fordrage. Nej, det, der foreligger, er ikke en politisk Tillids- eller Mistillidsærlæring, men det er simpelt hen en Benyttelse af en af de mange Former, som det private Initiativ har. Der er jo mange Maader, hvorpaa det private Initiativ kan benyttes. Saaledes er det en almindelig Maade at benytte det private Initiativ paa, at indbringe Lovforslag her i Tinget; en anden Maade er, at man interpellere Regeringen og spørger den, om den ikke agter at tage dette eller hint Spørgsmaal op, og en tredje Form, som ligger Interpellationen meget nær, er den Maade, der her foreligger. Det, som den ærede Forslagsstiller har gjort, er altsaa kun, at han har opfordret os til at benytte en af de forskellige Former, som det private Initiativ har. Jeg vil henstille, om det private Initiativ da for Tiden er i Miscredit her i Tinget. Det forekommer mig, at man fra alle Sider, ogsaa fra det ærede Medlem fra Røges

(Hørup), i meget stor Udstrækning har taget det private Initiativ i Beslag. Jeg skal i saa Henseende kun minde om det ærede Medlems i øvrigt meget fortjenstfulde Virksomhed i Tjor med Benyttelsen af det private Initiativ, da det gjaldt om at faa en Alderdomsforjærgelse i Stand, og endvidere skal jeg minde om, at ingen her i Tinget vistnok mere slittig benytter sig af det private Initiativ end det ærede Medlem fra Næstved (Beth). Naar det altsaa er Tilfældet, at vi saaledes, jeg kan næsten sige daglig, se en saadan Benyttelse af det private Initiativ under dets forskellige Former, hvorfor skulde det saa være noget andet, naar vi benytte det her over for netop denne Reform, hvorfor skulde det saa være misliebigt, at vi benytte det her? Det forstaar jeg ikke. For mig staar Sagen altsaa saaledes, at der her ikke er Tale om Politik, at der ikke her er Tale om Tillid eller Mistillid til Regeringen, men kun Spørgsmaal om, hvorvidt vi ville rejse dette Spørgsmaal inden for den Kamme af Forhandlingspolitik, inden for hvilken vi hidtil have bevæget os, og jeg kan da ikke se, at denne Sag paa nogen Maade skiller sig principielt fra andre Sager, hvortil vi have taget Initiativet her. Hermed har jeg imødegaaet det mest udæffende Punkt i det foreliggende Forslag om Paastand paa Ovgang til Dagsordenen, nemlig at Folketinget ved at vedtage det foreliggende Forslag til Beslutning skulde hde Ministeriet en usædvanlig Tillidsærlæring. Jeg har gjort opmærksom paa, at der kun er Tale om en af de ganske ordinære Former for Benyttelsen af det private Initiativ, og der er ikke i dette Tilfælde Tale om noget mere og ikke om noget andet, end hvad vi ofte have gjort i de sidste Aaringer, ikke Tale om Tillid eller Mistillid, og jeg vil paa det allerbestemteste værge mig imod, at vor Stilling i denne Sag skal berøre vor politiske Stilling. Det ærede Medlem fra Røge langede lidt ud, forekommer det mig, efter Vælgerne og antydede, at hvis vi ikke følge ham her, vil han følge os et andet Sted hen. Ja, jeg skal love det ærede Medlem, at jeg ogsaa skal følge ham. Hvis det ærede Medlem vil følge med ud i Landet og spørge Befolkningen, om det er rigtigt, at man afviser et Forsøg paa at faa denne Sag taget op med en Dagsorden, eller om det er rigtigt at gøre et Forsøg derpaa, vil jeg rejse Landet rundt med det ærede Medlem, og jeg tvivler da ikke om, hvor Vælgerne ville være i denne Sag. Det ærede Medlem sagde i Forbindelse dermed i sin Motivering af, at det var en usædvanlig Tillidsærlæring, at man aldrig her i Tinget havde imødelomme